

PERSBERICHT - 3 december 2025

Uit nieuwe analyse blijkt: ‘Gratis kinderopvang aanzienlijk goedkoper dan verondersteld.’

Vanaf 2029 wordt kinderopvang voor werkende ouders vrijwel gratis. SEO Economisch Onderzoek heeft in kaart gebracht wat de kosten zijn als ook kinderen waarvan de ouders niet werken wekelijks twee dagen vrijwel gratis kinderopvang krijgen. Hieruit blijkt dat dit jaarlijks tussen € 369 miljoen en € 516 miljoen extra zou kosten. Een relatief laag bedrag ten opzichte van het totale bedrag dat in 2029 naar de kinderopvang gaat; bijna 9 miljard.

Geen arbeidseis

Het SEO-onderzoek verschijnt aan de vooravond van een schriftelijk overleg in de Tweede Kamer (rond 10 december) over het nieuwe stelsel voor kinderopvang. De BMK roept de Kamer op om de arbeidseis te laten vallen voor twee dagen per week. De kosten hiervan zijn overzichtelijk en de baten zijn groot, weten we uit (internationaal) onderzoek.

Financiering

Een deel van dit bedrag (€ 369 tot € 516 miljoen) kan gefinancierd worden met behulp van het geld dat nu beschikbaar is voor scholen om buitenschools activiteiten te organiseren. In de praktijk besteden scholen dit meestal uit aan externe partijen. Als deze taak bij de Buitenschoolse opvang wordt belegd, kan dit geld gebruikt worden voor vergelijkbare activiteiten voor kinderen van dezelfde leeftijd, maar dan samen met kinderen die al naar de Buitenschoolse opvang gaan omdat hun ouders werken. Een bedrag dat zich in maatschappelijke baten zeker terugverdient. En dan heeft SEO nog niet alle mogelijke besparingen in het onderzoek in beeld gebracht.

Duidelijk signaal

De BMK wil met het onderzoek een duidelijk signaal aan de politiek geven: maak kinderopvang écht toegankelijk voor alle kinderen. Strengers: “We hebben het onderzoek gepresenteerd aan de Tweede Kamer en de belangstelling is groot! We hopen dat dit kabinet de moed heeft om door te pakken, want dit is een investering die kinderen, ouders en de samenleving als geheel vooruithelpt.”

Volgens Strengers is het cruciaal om de positieve effecten van kinderopvang breder beschikbaar te maken: “Kinderopvang bevordert de ontwikkeling van kinderen, juist die kinderen die in een kwetsbare positie zitten. Bovendien ondersteunt het ouders, of ze nu werken, of op zoek zijn naar werk, of stappen zetten richting participatie. Dit onderzoek laat zien: het kán echt, kinderopvang voor álle kinderen.” In het nieuwe stelsel blijft deze arbeidseis bestaan, waardoor gesubsidieerde opvang alleen toegankelijk is voor ouders die werken of zich voorbereiden op werk. Strengers: “Dat is een gemiste kans. Als we de kinderopvang toch gaan hervormen, maak haar dan meteen toegankelijk voor alle kinderen.”

SEO onderzoek

SEO rekende, op verzoek van de BMK, scenario's door waarin alle kinderen twee dagen dagopvang of twee dagdelen Buitenschoolse opvang per week vergoed krijgen tegen 96 procent, zonder arbeidseis. Het loslaten van de arbeidseis leidt volgens SEO tot jaarlijkse meerkosten van € 369 tot €516 miljoen (2029–2031). De bandbreedte hangt samen met de onzekerheid rondom de verwachte toename van de vraag. In de meerkosten zijn ook zogeheten 'ombuigingen' verwerkt: (deel van de) middelen voor voorschoolse educatie, sociaal-medische indicatie en andere regelingen die – als de arbeidseis losgelaten wordt – in het nieuwe stelsel kunnen vervallen en dus aan het budget voor kinderopvang toegevoegd kunnen worden.

Daarbij zij ook nog aangetekend dat mogelijke besparingen op uitvoeringskosten in deze bedragen niet zijn verwerkt, terwijl die aanzienlijk kunnen zijn. Zo hoeft de Dienst Toeslagen de arbeidseis alleen nog te toetsen bij ouders die méér dan twee dagen opvang afnemen. Daarnaast scheelt het ook gemeenten uitvoeringskosten. Zij hoeven immers niet langer aparte toegangstrajecten te organiseren voor specifieke doelgroepen en kunnen zich richten op kwaliteitsverbetering. Ook het budget voor School & Omgeving (circa € 200 miljoen in 2029) kan vrijvallen zodra Buitenschoolse opvang voor alle kinderen toegankelijk wordt. Deze opties zijn niet in de berekeningen van SEO verwerkt, maar liggen wel zeer voor de hand.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Hélène Smid, perswoordvoerder BMK:
h.smid@bmko.nl of 06 15 95 73 52